

DE MOTU
CORPORUM

mus, non solum ratione colligitur, sed etiam per experimenta notissima jam descripta manifestum est.

Caf. 5. Eadem est aquæ effluents velocitas five figura foraminis fit circularis five quadrata vel triangularis aut alia quæcunque circulari æqualis. Nam velocitas aquæ effluents non pendet a figura foraminis sed oritur ab ejus altitudine infra planum *KL*.

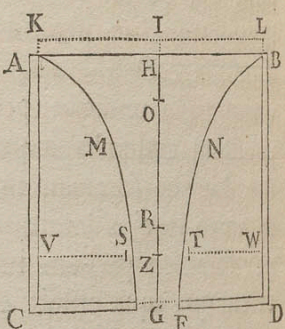
Cap. 6. Si vasis *ABDC* pars inferior in aquam stagnantem immergatur, & altitudo aquæ flagnantis supra fundum vasis sit *GR*: velocitas quacum aqua quæ in vase est, effluet per foramen *EF* in aquam stagnantem, ea erit quam aqua cadendo & casu suo describendo altitudinem *IR* acquirere potest. Nam pondus aquæ omnis in vase quæ inferior est superficie aquæ flagnantis, sustinebitur in æquilibrio per pondus aquæ flagnantis, ideoque motum aquæ descendensis in vase minime accelerabit. Patebit etiam & hic casus per experimenta, mensurando scilicet tempora quibus aqua effluit.

Corol. 1. Hinc si aquæ altitudo CA producatur ad K , ut fit AK ad CK in duplicata ratione aræ foraminis in quavis fundi parte facti, ad aream circuli AB : velocitas aquæ effluentis æqualis erit velocitatis quam aqua cadendo & casu suo describendo altitudinem KC acquirere potest.

Corol. 2. Et vis, qua totus aquæ exilientis motus generari potest, æqualis est ponderi cylindricæ columnæ aquæ, cujus basis est foramen EF , & altitudo $2GI$ vel $2CK$. Nam aqua exiliens, quo tempore hanc columnam æquat, pondere suo ab altitudine GI cadendo velocitatem suam, qua exilit, acquirere potest.

Corol. 3. Pondus aquæ totius in vase *ABDC* est ad ponderis partem, quæ in defluxum aquæ impenditur, ut summa circulorum *AB* & *EF* ad duplum circulum *EF*.

Sit enim IO media proportionalis inter IH & IG ; & aqua per foramen EF egrediens, quo tempore gutta cadendo ab I describere posset altitudinem IG , æqualis erit cylindro cujus basis est circulus EF & altitudo est $2IG$, id est, cylindro cujus basis est circulus AB & altitudo est $2IO$, nam circulus EF est ad circumulum AB in subduplicata ratione altitudinis IH ad al-

titudinem

LIBER
SECUNDUS.

titudinem IG , hoc est, in simplici ratione mediæ proportionalis IO ad altitudinem IG : & quo tempore gutta cadendo ab I describere potest altitudinem IH , aqua egrediens æqualis erit cylindro cujus basis est circulus AB & altitudo est $2IH$: & quo tempore gutta cadendo ab I per H ad G describit altitudinum differentiam HG , aqua egrediens, id est, cylindro cujus basis est AB & altitudo est $2HO$. Et propterea aqua tota in vase $ABDC$ est ad aquam totam cadentem in solido $ABNFEM$ ut HG ad $2HO$, id est, ut $HO+OG$ ad $2HO$, seu $IH+IO$ ad $2IH$. Sed pondus aquæ totius in solido $ABNFEM$ in aquæ defluxum impenditur: ac proinde pondus aquæ totius in vase est ad ponderis partem quæ in defluxum aquæ impenditur, ut $IH+IO$ ad $2IH$, atque ideo ut summa circumferentiarum EF & AB ad duplum circumferentiam EF .

Corol. 4. Et hinc pondus aquæ totius in vase $ABDC$ est ad pondus partem alteram quam fundum vasis sustinet, ut summa circularum AB & EF ad differentiam eorundem circularum.

Corol. 5. Et ponderis pars, quam fundum vasis sustinet, est ad ponderis partem alteram, quæ in defluxum aquæ impenditur, ut differentia circulorum AB & EF ad duplum circulum minorem EF , sic ut area fundi ad duplum foramen.

Carol. 6. Ponderis autem pars, qua sola fundum urgetur, est ad pondus aquæ totius, quæ fundo perpendiculariter incumbit, ut circulus AB ad summam circulorum AB & EF , five ut circulus AB ad excessum dupli circuli AB supra fundum. Nam ponderis pars, qua sola fundum urgetur, est ad pondus aquæ totius in vase, ut differentia circulorum AB & EF ad summam eorundem circulorum, per cor. 4. : et pondus aquæ totius in vase est ad pondus aquæ totius quæ fundo perpendiculariter incumbit, ut circulus AB ad differentiam circulorum AB & EF . Itaque ex æquo perturbate, ponderis pars, qua sola fundum urgetur, est ad pondus aquæ totius, quæ fundo perpendiculariter incumbit, ut circulus AB ad summam circulorum AB & EF vel excessum dupli circuli AB supra fundum.

Corol. 7. Si in medio foraminis *EF* locetur circellus *PQ* centro *G* descriptus & horizonti parallelus: pondus aquæ quam circellus ille sustinet, majus est pondere tertiæ partis cylindri aquæ cujus ba-